

Spis treści

Przedmowa do wydania polskiego	XIII
Przedmowa	XV
Rozdział 1. Wprowadzenie	1
Czym zajmuje się ekonomia międzynarodowa?	3
Korzyści z handlu	4
Struktura handlu międzynarodowego	5
Rozmiary wymiany handlowej	6
Bilans płatniczy	7
Ustalanie kursu walutowego	8
Koordynacja międzynarodowej polityki gospodarczej	8
Międzynarodowy rynek kapitałowy	9
Ekonomia międzynarodowa: handel i finanse	10
Aneks. Polska w gospodarce światowej	12

CZĘŚĆ I. Teoria wymiany międzynarodowej

Rozdział 2. Handel na świecie: przegląd	23
Kto handluje z kim?	25
Rozmiar ma znaczenie: model grawitacyjny handlu	25
Logika modelu grawitacyjnego	27
Model grawitacyjny w praktyce: w poszukiwaniu anomalii	28
Ograniczenia handlu: odległość, bariery i granice	29
Zmieniająca się struktura handlu światowego	32
Czy świat staje się mniejszy?	32
Co jest przedmiotem handlu?	34
Korporacje wielonarodowe i <i>outsourcing</i>	36
Czy stare zasady wciąż mają zastosowanie?	36
Podsumowanie	37
Główne pojęcia	38
Problemy i zadania	38
Literatura dodatkowa	38

Rozdział 3. Wydajność pracy i przewaga komparatywna:

Model Davida Ricardo	41
Koncepcja przewagi komparatywnej	42
Gospodarka z jednym czynnikiem produkcji	44
Możliwości produkcyjne	45
Względne ceny i podaż	46
Handel w świecie z jednym czynnikiem produkcji	47
Ustalanie się względnej ceny przy istnieniu wymiany handlowej	49
Korzyści z wymiany	53
Przykład liczbowy	54
Względne płace	55
Błędne przekonania na temat przewagi komparatywnej	57
Wydajność i konkurencyjność	57
Argument dotyczący wycisku siły roboczej	58
Wymiana oparta na wycisku	61
Przewaga komparatywna w modelu z wieloma dobrami	61
Konstrukcja modelu	62
Względne płace i specjalizacja	62
Wyznaczanie względnej płacy w modelu z wieloma dobrami	64
Koszty transportu i dobra nie będące przedmiotem wymiany handlowej	66
Empiryczna weryfikacja modelu Ricarda	68
Podsumowanie	71
Główne pojęcia	72
Problemy i zadania	72
Literatura dodatkowa	73

Rozdział 4. Zasoby, przewaga komparatywna i podział dochodu. 75

Model gospodarki dwuczynnikowej	77
Ceny i produkcja	77
Wybór kombinacji nakładów czynników produkcji	80
Ceny czynników produkcji i ceny dóbr	81
Zasoby i produkcja	84
Skutki handlu międzynarodowego między krajami posiadającymi dwa czynniki produkcji	88
Względne ceny i struktura handlu	88
Handel i podział dochodu	92
Wyrównywanie się cen czynników produkcji	92
Handel i podział dochodu w krótkim okresie	94
Ekonomia polityczna handlu: wprowadzenie	97
O korzyściach z handlu raz jeszcze	97
Optymalna polityka handlowa	99
Podział dochodu i polityka handlowa	100
Empiryczna weryfikacja modelu Heckschera–Ohlina	101
Testowanie modelu Heckschera–Ohlina	102

Wnioski z testów	107
Podsumowanie	107
Główne pojęcia	109
Problemy i zadania	109
Literatura dodatkowa	110
Dodatek. Ceny czynników, ceny dóbr oraz wybór nakładów	112
Wybór techniki	112
Ceny dóbr a ceny czynników produkcji	114
Dodatek matematyczny. Model względnej obfitości czynników	116
Ceny czynników produkcji i koszty	116
Podstawowe równania w modelu względnej obfitości czynników produkcji	118
Ceny dóbr i ceny czynników produkcji	119
Podaż czynników produkcji i dóbr	120
 Rozdział 5. Standardowy model handlu	 121
Standardowy model gospodarki zaangażowanej w wymianę handlową	123
Możliwości produkcyjne i względna podaż	123
Względne ceny a popyt	125
Efekt dobrobytowy zmian <i>terms of trade</i>	127
Określanie względnych cen	128
Wzrost gospodarczy: przesunięcie krzywej <i>RS</i>	128
Wzrost a granica możliwości produkcyjnych	129
Względna podaż a <i>terms of trade</i>	130
Międzynarodowe skutki wzrostu	132
Międzynarodowe transfery dochodów: przesunięcia krzywej <i>RD</i>	135
Problem transferów	135
Oddziaływania transferu na <i>terms of trade</i>	137
Przesłanki dla oddziaływania transferów na <i>terms of trade</i>	138
Cła i subsydia eksportowe: równoczesne przesunięcia krzywych <i>RS</i> i <i>RD</i>	140
Wpływ cła na względny popyt i względną podaż	141
Skutki subsydium eksportowego	143
Konsekwencje zmian <i>terms of trade</i> : kto zyskuje, a kto traci?	143
Podsumowanie	145
Główne pojęcia	147
Problemy i zadania	147
Literatura dodatkowa	149
Dodatek. Przedstawienie równowagi międzynarodowej za pomocą krzywych oferty	151
Wyprowadzanie krajowej krzywej oferty	151
Równowaga międzynarodowa	152
Dodatek matematyczny. Wymiana w gospodarce światowej	154
Popyt, podaż i równowaga rynkowa	154
Równowaga globalna	154
Produkcja i dochód	155

Dochód, ceny i użyteczność	155
Podaż, popyt i stabilność równowagi	157
Oddziaływania zmian podaży i popytu	159
Metoda statyki porównawczej	159
Wzrost gospodarczy	160
Problem transferu	161
Cło	162

Rozdział 6. Korzyści skali, niedoskonała konkurencja

i handel międzynarodowy	165
Korzyści skali i handel międzynarodowy: wprowadzenie	167
Korzyści skali i struktura rynku	169
Teoria niedoskonałej konkurencji	170
Monopol: krótka powtórka	170
Konkurencja monopolistyczna	173
Ograniczenia modelu konkurencji monopolistycznej	179
Konkurencja monopolistyczna i handel międzynarodowy	180
Efekty zwiększonych rozmiarów rynku	180
Korzyści z rynku zintegrowanego: przykład liczbowy	182
Korzyści skali produkcji i przewaga komparatywna	185
Znaczenie handlu wewnątrzgałęziowego	187
Dlaczego handel wewnątrzgałęziowy jest taki ważny?	189
Dumping	192
Ekonomika dumpingu	192
Wzajemny dumping	196
Teoria zewnętrznych korzyści skali	197
Wyspecjalizowani dostawcy	198
Mobilizacja rynku pracy	199
Dyfuzja wiedzy	200
Korzyści zewnętrzne i rosnące przychody skali	201
Zewnętrzne korzyści skali i handel międzynarodowy	201
Zewnętrzne korzyści skali i struktura handlu	202
Handel i dobrobyt przy korzyściach zewnętrznych	203
Dynamiczne rosnące przychody	204
Podsumowanie	207
Główne pojęcia	208
Problemy i zadania	208
Literatura dodatkowa	210
Dodatek. Przychód krańcowy	212
Dodatek matematyczny. Model konkurencji monopolistycznej	214
Aneks. Struktura handlu Polski w świetle teorii handlu	216
Analiza zawartości czynników produkcji w handlu międzynarodowym w świetle teorii Heckschera–Ohlina	216
Analiza zawartości czynników produkcji w handlu Polski	217

Rozdział 7. Międzynarodowe przepływy czynników produkcji . . .	225
Międzynarodowa mobilność siły roboczej	227
Model z jednym dobrem bez mobilności czynników produkcji	227
Międzynarodowy przepływ siły roboczej	229
Rozszerzenie analizy.	230
Międzynarodowa działalność pożyczkowa	233
Międzyokresowa granica możliwości produkcyjnych a handel	234
Realna stopa procentowa	235
Międzyokresowa przewaga komparatywna	236
Bezpośrednie inwestycje zagraniczne oraz przedsiębiorstwa wielonarodowe	237
Teoria przedsiębiorstwa wielonarodowego	240
Firmy wielonarodowe w praktyce	242
Podsumowanie	246
Główne pojęcia	247
Problemy i zadania	247
Literatura dodatkowa	249
Dodatek 1. Ustalanie produktu całkowitego na podstawie krzywej produktu krańcowego	250
Dodatek 2. Więcej o handlu międzyokresowym	253
Aneks. Migracje i bezpośrednie inwestycje zagraniczne w Polsce	257
Bezpośrednie inwestycje zagraniczne	257
Migracje	260

CZĘŚĆ II. Polityka handlowa

Rozdział 8. Narzędzia polityki handlowej	269
Podstawowa analiza cła	270
Podaż, popyt i handel w pojedynczej gałęzi	271
Skutki stosowania cła	273
Mierzenie stopnia protekcji	275
Koszty cła i korzyści z jego stosowania	277
Nadwyżka konsumenta i nadwyżka producenta	277
Mierzenie kosztów i korzyści	279
Inne narzędzia polityki handlowej	282
Subsydia eksportowe: teoria	282
Kwoty importowe: teoria	285
Dobrowolne ograniczenia eksportowe (VER)	288
Przepisy domieszkowe	289
Inne narzędzia polityki handlowej	290
Skutki polityki handlowej: podsumowanie	292
Podsumowanie	292
Główne pojęcia	293

Problemy i zadania	293
Literatura dodatkowa	296
Dodatek 1. Analiza cła w warunkach równowagi ogólnej	297
Cło w kraju małym	297
Cło w kraju dużym	300
Dodatek 2. Cło i kwota w warunkach monopolu	302
Model z wolnym handlem	302
Model z cłem	303
Model z kwotą importową	304
Porównanie cła i kwoty	305
Rozdział 9. Ekonomia polityczna i polityka handlowa	307
Argumenty na rzecz wolnego handlu	308
Wolny handel i efektywność	309
Dodatkowe korzyści z wolnego handlu	310
Polityczne argumenty przemawiające za wolnym handlem	311
Argumenty przeciwko wolnemu handlowi powołujące się na dobrobyt kraju	314
Argument za utrzymaniem ceł dla poprawy <i>terms of trade</i>	314
Zawodność rynku krajowego jako argument przeciwko wolnemu handlowi	316
Jak bardzo przekonująca jest argumentacja powołująca się na zawodność rynku krajowego?	318
Podział dochodu i polityka handlowa	320
Konkurencja wyborcza	320
Działanie zbiorowe	322
Modelowanie procesu politycznego	325
Kto podlega ochronie?	325
Międzynarodowe negocjacje i polityka handlowa	327
Zalety negocjacji	328
Międzynarodowe porozumienia handlowe: krótka historia	330
Runda Urugwajska	333
Liberalizacja handlu	333
Od GATT do WTO	335
Korzyści i koszty	336
Preferencyjne porozumienia handlowe	339
Podsumowanie	345
Główne pojęcia	347
Problemy i zadania	347
Literatura dodatkowa	349
Dodatek. Dowód, że optymalna taryfa celna jest dodatnia	351
Popyt i podaż	351
Cła i ceny	352
Cło i dobrobyt społeczny kraju	352

Aneks. Wpływ integracji z Unią Europejską na gospodarkę Polski	355
Wstęp	355
Kreacja i przesunięcie handlu – analiza równowagi cząstkowej	355
Szacunki kreacji i przesunięcia handlu w procesie integracji europejskiej	357
Całościowe szacunki skutków integracji w Europie	358
Rozdział 10. Polityka handlowa w krajach rozwijających się	363
Uprzemysłowienie antyimportowe	365
Argument na rzecz protekcjonizmu wychowawczego	365
Pobudzanie produkcji przemysłowej przez protekcjonizm	367
Efekty faworyzowania przemysłu	
– problemy z uprzemysłowieniem antyimportowym	370
Liberalizacja handlu po 1985 roku	372
Uprzemysłowienie proeksportowe: cud wschodnioazjatycki	374
Fakty na temat wzrostu w Azji	375
Polityka handlowa w krajach wschodnioazjatyckich	376
Polityka przemysłowa w krajach wschodnioazjatyckich	378
Inne czynniki wzrostu	379
Podsumowanie	380
Główne pojęcia	381
Problemy i zadania	381
Literatura dodatkowa	382
Rozdział 11. Dylematy polityki handlowej	385
Wyrafinowane argumenty na rzecz aktywnej polityki handlowej	386
Technologia i efekty zewnętrzne	386
Niedoskonała konkurencja i strategiczna polityka handlowa	389
Globalizacja i nisko opłacana praca	394
Ruch antyglobalistów	395
O handlu i płacach raz jeszcze	396
Warunki pracy i negocjacje handlowe	399
Problemy ochrony środowiska i kultury	400
WTO i suwerenność krajów	401
Podsumowanie	403
Główne pojęcia	404
Problemy i zadania	404
Literatura dodatkowa	405
Indeks	407